

VELFERDS- VALGET 2013

Politisk notat nr 01/13

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

Velferdsvalget 2013

Det du nå holder i hånda er Funksjonshemmedes Fellesorganisasjons (FFO) velferdsplattform for stortingsvalget 2013. Vi håper du som politiker, medlem av en av våre medlemsorganisasjoner eller som venn av FFO får utbytte av innholdet i valgkampen.

Vi har valgt ut noen tema og hovedbudskap som vi mener er viktig for funksjonshemmede og kronisk sykes velferd. Vi har fokusert på konkrete problemstillinger, som er avgjørende for at funksjonshemmede og kronisk syke får et liv der de kan leve selvstendige og trygge liv – et liv på lik linje med alle andre.

I tiden fram mot valgkampen vil flere i FFO-paraplyen, både nasjonalt og lokalt være synlige med våre budskap. Med utgangspunkt i vår egen situasjon, funksjonshemmedes hverdag, skal vi utfordre og provosere til debatt. Vi vil løfte fram de viktigste sakene våre, og kreve klare svar fra de som ønsker å bli valgt til Stortinget.

FFOs skriftserie - 03.13

ISSN 0801-8065

FFO-dok: Velferdsvalget 2013

Trykk: April 2013

Vi har i tillegg lansert et notat der vi har gjort en gjennomgang av funksjonshemmedes rettssituasjon. Én av hovedkonklusjonene er at det er et tydelig underforbruk av eksisterende rettigheter, og at i mange tilfeller opplever man at det handler om at en har en rett, men at retten ikke innfris. Dette er alvorlig, og er et politisk ansvar. Dette er ett av flere tema vi belyser i vår velferdsplattform.

Vi håper at både politikere og medlemmer av FFO bidrar til å sette dette på dagsorden i valgkampen 2013.

Godt valg!

Flere funksjonshemmede i arbeid

“ Velferd er å få delta i arbeidslivet på like vilkår som alle andre.

Vi kan – vi vil – slipp oss til!

Det er 84 000 funksjonshemmede, som i følge SSB, står utenfor arbeidslivet og ønsker seg inn. Mange opplever å bli mistenkeliggjort av arbeidsgivere som ikke tar sjansen på å ansette deg fordi du har en funksjonshemming eller kronisk sykdom. Dette hindrer funksjonshemmede å delta på like vilkår som alle andre.

Funksjonshemmedes yrkesdeltakelse er vesentlig lavere enn befolkningens samlede deltakelse i arbeidslivet. Denne situasjonen har vært den samme over lengre tid. Til tross for lav ledighet i mesteparten av innværende stortingsperiode, har ikke funksjonshemmedes deltakelse i arbeidslivet økt.

Vi er en ressurs, representerer en kraft og vi vil at du tar oss på alvor og inkluderer oss i arbeidslivet. Vi vil være med å bidra i det samfunnet vi lever i.

FFOs forventninger til en ny regjering:

- Videreføring og utvikling av jobbstrategien
- 20 000 flere funksjonshemmede i arbeid neste stortingsperiode
- Fjern arbeidsgiveravgiften ved ansettelse av funksjonshemmede
- Opprett flere traineestillinger for funksjonshemmede i stat og kommune
- Arbeidsgiverorganisasjonene må komme mer på banen, lokalt og nasjonalt

Gi oss rett og en inntekt å leve av

“ Velferd er å vite at de rettighetene jeg har innfris, uavhengig av hvor jeg bor i landet, slik at jeg kan være trygg på å kunne leve et selvstendig og verdig liv.

Gi oss rett; ikke bare på papiret

Det er viktig å ikke bare ha rett, men også å få rett. Funksjonshemmede og kronisk syke har mange lovfestede rettigheter. Ofte opplever vi at kommunene ikke innfris sine lovpålagte forpliktelser. Det må ikke bli slik at det er kommunen du bor i som er avgjørende for om du får innfridd dine rettigheter eller ikke.

Vi registrerer med bekymring at tilbudene om fri rettshjelp bygges ned. Svake grupper har også behov for tilgang til juridisk kompetanse i et samfunn som blir stadig mer rettsorientert. Vi trenger å styrke FFOs rettighetssenter med juridisk kompetanse slik at vi kan tilby flere funksjonshemmede og kronisk syke bistand ved behov.

En ny rapport fra FFO, som gjennomgår funksjonshemmedes retts-situasjon de siste 10 årene, viser et tydelig underforbruk av eksisterende

rettigheter. Mange vet ikke hva de har krav på. Manglende informasjon og manglende oppfylning av forvaltningens veiledningsplikt fører til at mange ikke fremmer søknader og klager i rett tid, overfor den myndigheten som har ansvaret for å oppfylle rettigheten.

FFOs forventninger til en ny regjering:

- Styrk FFOs rettighetssenter
- En ny norsk offentlig utredning (NOU) om funksjonshemmedes retts-situasjon, som ser på bredden av funksjonshemmedes levekår – det er 12 år siden ”Fra bruker til borger”.
- Lovfest saksbehandlingsfrister i PP-tjenesten
- Gi tilsynsorganene sanksjonsmuligheter
- BPA må rettighetsfestes og utvides for at mennesker med praktisk bistandsbehov skal kunne leve et verdig og selvstendig liv

Gi oss rett og en inntekt å leve av

“ Velferd er å vite at de rettighetene jeg har innfris, uavhengig av hvor jeg bor i landet, slik at jeg kan være trygg på å kunne leve et selvstendig og verdig liv.

Trygd for trygghet – penger til å leve

Økonomien til funksjonshemmede og kronisk syke må styrkes. Det er god grunn til at Norge har velferdsordninger og trygdeytelser. Alle skal kjenne trygghet for et liv i verdighet når arbeidsevnen reduseres eller faller bort, eller den ikke finnes som følge av medfødte eller påførte funksjonshemninger.

En skal også kjenne trygghet for eget liv ved å kunne gjøres i stand til å forsørge seg selv og sine nærmeste i dagliglivet. Trygd skal handle om trygghet.

FFOs forventninger til en ny regjering:

- Funksjonshemmedes levekår må inngå i SSBs faste utvalgsundersøkelser
- Trygdens minsteytelser må heves fra dagens nivå
- Øk pensjonen for unge uføre
- Gjeninnfør og styrk særfradragsordningen
- Forsørgerssituasjonen må styrkes – det skal ikke straffe seg å ha omsorgsansvar for sine nærmeste
- Reell individuell rett til hjelpemidler
- Alle kommuner må inn i Husbankens ordning om tilpasningstilskudd for funksjonshemmede

Reduser de sosiale helseforskjellene – øk kompetansen i kommunene

“ Velferd er å være trygg på at du får et godt helsetilbud, uavhengig av hvor du bor i landet.

Bedre helse – der vi bor

Helsetilbudet må være det samme uavhengig av hvilken kommune du bor i. Det kan ikke være slik at man blir tvunget til å flytte fra hjemstedet for å få innfridd sine rettigheter. FFO får mange tilbakemeldinger fra brukere som melder om kommuner som ikke kjenner til lovfestede rettigheter. Noen ganger kan det virke som om enkelte kommuner bevisst unnlater å oppfylle sine forpliktelser for å spare penger. Kommunen må styrke sin kompetanse på funksjonshemmedes rettigheter.

Samhandlingsreformen og kommunens ansvar for utskrivningsklare pasienter er et kritisk punkt for mange. Kvaliteten på tjenestene som brukerne mottar varierer sterkt, og det kan virke som om grad av suksess avhenger i alt for stor grad av enkeltpersoner som er villige til å strekke seg litt ekstra. Kommunene har ikke et system på plass som fungerer. Når kommunenes forpliktelse kun er et forsvarlig minimum, så er det et minimum vi kommer til å få. I tillegg vil dette forsterke ulikhetene fra kommune til kommune, som igjen vil føre til en økning av ”velferdsflyktninger”.

Har du samtidig en medfødt funksjonshemming vil du ha behov for utredning og systematisk oppfølging av spesialisthelsetjenesten gjennom hele livet. Dette er et tverrfaglig og omfattende arbeid som krever kompetanse på flere felt. Dette er kompetanse flere kommuner mangler. Det vil være uforsvarlig å overføre en større del av ansvaret til kommunalt nivå uten at det skjer en betydelig kompetanse- og ressurs-overføring fra sykehus til kommunene.

FFOs forventninger til en ny regjering:

- Like gode tilbud uavhengig av kommunetilhørighet
- Øremerkede midler for å styrke helsetjenestene i kommunene
- Evaluering av samhandlingsreformen med en konsekvensanalyse for funksjonshemmede
- Prinsippet om profesjonsnøytralitet i kommunehelsetjenesten må bort
- Krav om nasjonale standarder og normer for hvordan de kommunale helsetjenestene skal utformes

Reduser de sosiale helseforskjellene – øk kompetansen i kommunene

“

Velferd er å være trygg på at du får et godt helsetilbud, uavhengig av hvor du bor i landet.

Et tydelig rehabiliteringsløft!

Det ligger allerede en sterk rett til habilitering og rehabilitering i lov og forskrift. Likevel opplever mange at de ikke får nødvendig behandling. Mange opplever at de ikke får gode nok henvisninger fra legen eller at de ikke blir vurdert som rettighetspasient. Enkelte får ikke plass på rehabiliteringsinstitusjon eller de får avslag. Andre får et mangelfullt tilbud på grunn av ressursituasjonen i kommunen, eller fordi den som henviser ikke kjenner til hvilke tilbud som finnes. Mangelen ligger ikke i lovverket, men i å få oppfylt den retten man har. Både kommunene og spesialisthelsetjenesten har et ansvar for å sørge for nødvendig helsebehandling til innbyggerne, men denne rettigheten brytes brytes daglig.

Det er bred politisk enighet om at habilitering og rehabilitering er viktig – det skal bli den neste store helsereformen. Likevel blir gode forslag på området nedstemt i Stortinget. Flere av de politiske partiene har mest fokus på andre grupper innen rehabilitering. For funksjonshemmede og kronisk syke er dette bekymringsfullt.

FFOs forventninger til en ny regjering:

- Det må utarbeides en forpliktende plan for kvalitet, kompetanse og kapasitet innen rehabiliteringsfeltet
- Innføring av fritt rehabiliteringsvalg
- Retningslinjer og veileder for habilitering av barn og unge må på plass
- Ungdom må få rehabiliteringstilbud sammen med andre ungdommer

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

FFO er Norges største paraplyorganisasjon for organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke. Vi har 71 medlemsorganisasjoner, som til sammen har mer enn 335.000 medlemmer.

FFO ble stiftet 21. september 1950.

Foruten å bestå av 71 medlemsorganisasjoner er FFO organisert i landets 19 fylker, samt aktiv i rundt 100 kommuner.

FFOs overordnede mål er samfunnsmessig likestilling og deltakelse for funksjonshemmede. Vi ønsker å gjøre hverdagen til funksjonshemmede og kronisk syke bedre.

Målet med FFO-samarbeidet er å fremme felles politisk opptreden slik at vi sammen står sterkere i våre ønsker og krav i møte med de som fattet beslutninger, det være seg forvaltningen, politiske

organer eller i styrer og råd der FFO er representert.

I tillegg til det politiske arbeidet tilrettelegger FFO en rekke møteplasser og arenaer der våre organisasjoner kan samtale og samarbeide om felles interesseområder.

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

Adresse: Mariboegate 13, 0183 Oslo

Web: www.ffo.no

Facebook: www.facebook.com/funksjonshemmede

Twitter: @FFOtweet

Epost: info@ffo.no

Telefon: 815 56 940

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Mariboegs gate 13, 0183 Oslo.

www.fo.no E-post: info@fo.no Telefon: 815 56 940